

308
DEO OPTIMO MAXIMO,
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,
QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
mane discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesimæ secundæ
mensis Decembris, anno Domini M: DCC. LXVIII.

M. BERTRANDO DUPUY,
Doctore Medico, Praeside.

An siat Bilis decompositio in Intestinis.

I.

DMIRANDA Microcosmi fabrica, mirabiliora media quæ ad ipsius conservationem, quolibet temporis momento, impedit benevolæ naturæ. Si alternos fluidorum cum solidis motus consideremus, uberior effulget phænomenorum copia. Si fluidorum miscelam, motus varios, perpetuas mutationes perpendamus, nil admirandum magis & oculatissimorum Physicorum indagacione arque contemplatione dighius judicabimus. Eò devenit ars nostra in quâ dies diem docet, ut in perscrutandis illis quæ sibi jamdiu velut arcana servaverat, felicius possit infudare sedulus naturæ indagator cui rot licer nunc adire fontes Priscis ignoros. Hic enim Chymici, quæcumque ad fluidorum cum fluidis actionem, cœrundem principia, motus varios attinent, aliaque non minoris momenti plurima te docebunt. Illic Mechanici quorum dogmata ubique in scholis medicis vigent, præstant & celebrantur quantam fluidorum diversæ mixtioni, alterationi, ipsique quorumdam genesi, curam impendant omnia corporis solida, facilius explicabunt. Alii enim sensibilia solum attendunt principia, corporum quoruncunque indagini incumbunt, nec quæ analogia probat pro certis habent, sed in experimentis omnia qua ab arte pendent, ab illis quæ natura offert principiis, sedulo distinguere allaborant: alii vulgaribus solidorum cum fluidis æquilibrii quæstionibus, quantumcunque ab illo pendent viræ fons & sanitatis tutela, vix vacare dignantur, sed sublimiora aggredi tentant quando organorum omnium in diversæ indolis immutandis fluidis, insque perficiendis, vim perpendunt. Non ergo tantum discedunt invicem quantum discessisse notum est utriusque Chymici & Mechanici sistematici defensores. Aequâ nunc lance, sed amicâ manu pugnant, fodalitum querentes sine quo gradus ad ventitatem nullus dari possit, cum constet ex recentioris medicina præstantia paucissimas agitari posse quæstiones in Physiologiâ, ne dicam, in omni arte Medicâ, quin utrumque illorum sistema singulare afferat auxilium. Utrumque ergo nos in medium ducere par erit, in elucidandâ opinione nostrâ, circâ bilis præparationem in plerisque abdominis partibus, ejusdem efformationem in hepate, ulteriore in cystide perfectionem, atque in intestinis décompositionem. Sed cum omnium ad bilem spectantium, minus notum irâ hucusque prætersum fuerit decompositionis opus, in hoc præcipue insubâbimus quo patebit bilem succum esse recrementitum a recrementiis aliis valde diversum, eo quod non nisi prægressâ decompositione in sanguinis oceanum partim

A

regrediat, partim vero ex intestinis eliminetur. Ex aliis enim succis recrementis, quales sunt saliva, lachrymæ, sinovia, succus gastricus, &c. fluidior pars, aut tota massa, si diluentibus prius commixtatur, in sanguinem abit sine praegressa mutatione. At vero bilia arteri experitur in intestinis preparatoriam, ante secessum & regressum, quam cum nemo unquam attigerit, non mirum si in aliorum succorum recrementiorum classe recensita illa fuerit. Sed quia non sufficit predictam diversitatem attigisse, questionem propositam ad ultimum veritatis gradum evocare conabimur, quando semel cognitis bilis principiis, salino-lymphaticam partem in sanguinis massam solummodo remeare, oleosam vero seu colorantem, per secessum abire demonstrabimus (a).

(a) Hanc questionem duobus ab-hinc anniis proposuimus in nota 5. pag. 15. nostræ Thes. *Utrum ex minoribus, diversis & per infinitis sanguinis orbibus*

componatur ipsiusmet circulus universalis. Sed probations nostras magis explanare hodiè intendimus, quomagis etiam sciat propositionis nostræ veritas.

I.

VISCUS adest in abdomine permagnum quod hepar vocatur, coloris fusco-rubro-flavi, in hypochondrio dextro præcipue situm, diaphragmati annexum & superpositum, ad usque appendicem Xiphoidem protensum supra ventriculi minorum partem. Vasis turget multi generis. Nervos enim habet a plexu hepatico oriundos, qui Sympathici majoris & Mediæ ramorum soboles est. Vasa lymphatica maximè in ipsis superficie convexâ & concavâ, conspicua sunt. Mira vasorum hepatis sanguineorum structura, divisio, finis. Arteria ramus a cæliacâ & duo a diaphragmaticis oriundi alii rami, cum illo per extrema communicantes, ad visceris illius nutritiō nem impenduntur. Vasa alia sanguineum totum fere permeant viscerum abdominalium tractum antequâm in hepar ingrediantur. Fluit enim sanguis per ramum arteria cæliacâ sinistrum & majorem, in plures alios ramos, fluitque paulò inferius per arterias mezaraicas. Ex illis omnibus penetrat in venas quæ ex liene, venticulo, pancreatico, omento, mezenterio, omnibusque intestinis abeunt communis nomine radices venarum portæ vocantur. In truncum advectus, cundem in tres, mox quinque, mox phares, tandemque in infinitos ramos divisum ingreditur, capsulâ munitus. Glissonii dictâ ad usque extremos fines, quâ favente arteria officio fungitur Portarunt Vena. Quam diversa igitur sit sanguinis circulatio extra hepar, in toto tractu viscerum ex quibus redux est sanguis ante suum in illud ingressum, probant eorumdem structura varia, vasorum anastomoses, valvulatum in venis defectus, denique varia sanguinis abdominalis officia. Hic enim ab arteriis in sinus, a sinibus in venas sanguinem transire comperies. Illic arterias cum arteriis, venas cum venis, diversique illa generis vasa inosculari videbis, & varium in variis visceribus, quin imo in ejusdem visceris singulis partibus, vasorum apparatus miraberis. Nunc valvulis destitutas venas in molliori viscere, & varia ob vasorum directionem impedimenta motus observabis. Nunc stases, regressus, miscelam variam sanguinis in communem alveum venturi, corumque omnium caufas te docebit anatomica autopisia. Sed fines ultimos si quæras, prius concipiæ necesse est, magno cum illo apparatu magnum opus moliri naturam, illudque bilis efformationem respicere, sed liquoris qui a formationis instanti ad usque è corpore egressum utilis esse numquam definit, functiones naturales perducendo ad maiorem perfectionis gradum, dum ipsummet sanguinem inutilibus atque etiam noxiis mox futuris partibus liberat. Sanguis enim eâ quâ movetur velocitate, quando exit a corde & vicinis ejus vasis, queque ad metus perennitatem necessaria est, brevi astum majorem conciperet, nisi a refrigeratione in pulmonibus accepta, a sinuum copiâ, venorum vasorum anfractibus & magnitudine in Encphalo, atque demum a predictis causis in abdomine, remitteretur ille cum motu calor. Ad illum scopum tuitus collimat quando partibus oleosis quibus turget, ad

3

nutritionem minus aptis ; ad igneas vero partes uberiori in sinu fovendas aptioribus ; se se liberare conatur. Hinc sponte , quando imminuit sanguinis motus , heterogeneus sit ille liquor , si praesertim fluidioribus partibus spolietur , crescatque simili oleosarum quibus nimis pinguefactus est , partium ratio. Hac autem omnia in ab domine accidunt antequam sanguis migratur sit in labyrinthum hepaticum in quo proprie eadem diversitate moverur a truncis ad ramos , quia ante in vasis diversis movebatur In hoc viscere bilis , cuius in abdomen incipit prius erat opus , perficitur actione vena qua arteria officio fungitur , quia motu eger aliarum venarum motu maiore ad perficiendum & secernendum illum liquorem , & solis arteriis demandatum est fluida omnia perficiendi & secernendi , opus. Ibidem tantum perficitur sanguis quantum assequi valet suam liberationem a partibus quae favente maiorem motu cum genuinis principiis immixta fuere , nequaquam vero ad ipsius compositionem conferre possunt. Pellit ergo sanguis illum humorum cuius consortium respuit , ad poros biliarios , cysticos & hepatocysticos ductus , medianibus acini hepaticis. Hinc faciliter intelligitur bilem materialiter quidem , ut Priscorum verbis utar , in tota sanguinis massâ , formaliter vero in hepatico sanguine contineri , ex quo cum per infinita secernatur colatoria , quia proportione sit ejusdem genesis , ex vestigiorum defectu nil posse contraria nostram opinionem concludi evidens est. Acinos enim hepaticos multiplicare intendit natura ut eadem ratione multiplicarentur spatiole bilis uberiori aequa ac parciatori secretioni dicata , eosque ad eundem finem cum extremis arteriis hepaticis ramis communicare voluit. Quae quamvis ita se habeant , quis prius considerato vasorum apparatus ad utriusque bilis secretionem discrimine , sibi tamen fingere posset eandem esse utramque bilem hepaticam & cysticam ? Ne dicam illud experimentis nequaquam comprobari. Uniuntur tamen invicem in ductu choleodoco , & cum succo pancreatico coeunt in intestino duodeno , ubi fit earumdem nova mutatio quam ex diversarum partium hos omnes liquores constituentium consideratione , mox assequi tentabimus.

III.

POST integrum efformationem , moramque plus minus insignem in cystide fellea , in intestina fertur jamjam memorata bilis , sed fluidum spissum , acre , amarum , flavum , urinâ specificè gravius quod exsiccatum flammam ex igne ad morte concipit (b). Partibus constat aequis , salinis & sulphureis quas dicunt , sed oleosis (c). Aqueæ partes ejusdem sunt naturæ ac sanguinis serum : Oleose pinguedini animali similes sunt (d) , vel ipsa pinguedinis pars qua variis abdominis partibus atque adeo torius corporis textui pinguedinosa , ut applicetur , cum minus apta sit , excrementum est sanguini noxium. Sales alkalinae volatilis prosapicæ saluum naturâ & doribus præstant (e). Bilis in intestinis diffusa , succi recrementii instar , partim chylo immixta ab illis in sanguinem remigrat , partim in ipsorumne intestinorum tractu , cylsteris oleosi officio fungens , cum foecibus per anum eliminatur. Sed antequam chymo misceatur , succo pancreatico occurrit , cuius dotes acidæ tota novit schola Sylviana apud Batavos (f) & experimentis confirmavit Regnerus de Graaf (g) qui in canibus quandoque illum acidum , aliquando penè insipidum , nonnumquam austerum , sepiissime vero acido-salsum invenit (h). Ipsius immiscetur , durante digestione , Chymo qui si redoleat alimentorum producta , ad acidum etiam verit , quamvis non ingesta fuerint alimenta acida , aut quæ illam qualitatem non redol-

(b) Hamberger , Physiol. Med. cap. 7. sect. 7. (f) Vide Silvii Deleboe oper. omnia , & præcipue dissertatione Medic. IX. p. 40.

(c) Homberg Mém. de l'Acad. Roy. des Sciences.

Ann. 1709. p. 459.

(d) Id. ibid.

(e) Id. ibid.

(g) In lib. de succo Pancreatico , speciation. cap. 4-5.

p. 405.

(h) Ibid. cap. 4. p. 407.

Iere videantur. Pedetentim ergo & placide, cum minimo effervescentiae motu umuntur succi pancreatici & digestorum alimentorum acidæ partes cum principio bilis alkalino, quâ proportione liberantur utrinque a fluidis quibus irriterentur sunt. Nec ille effervescentiae motus maximus esset, quamvis acidissimus obtinetur succus pancreaticus, quidquid contrà propriâ etiam experientia notaverit circâ hujus effervescentiae utilitatem strenuus succi pancreatici indagator (i). Alias enim quam ad perficiendam destinatur, sanc turbaret digestionem. Præterea quâcumq; cum acidis mineralibus combinatur bilis, sensibilem calorem, minimam effervescentiam vix producit illa unio (k). Quandù insipidus est succus pancreaticus, later magis acidum quam quandò acido-salsus est. Hinc etiam minor & cito minis effervescentia, placidior decompositio bilis. Sed quibuscumque dotibus præstet: acidis, austeri, semper ad obeundam cum alkalina bilis parte unionem, aptissimum esse patet. Quando acido-salsis magis turgit, super abundantis acidî ope prædictam unionem tentat. In insipido verò itâ later acidum ac in permultis aliis liquoribus in quibus non gustus detegitur, sed experimentis (l). Etiam in homine in quo tales pericitationes facere valde arduum est, data est occasio tentandi ejusdem experimenti quo magnâ satis copiâ collectus ille succus redoluit acidum gratissimum (m). Ex illâ ergo unione atque subsequente decompositione, novum exurit ens seu nova prospicit sal, ammoniacale vocatum, quod in ipsorum efformationis instanti, ab aquâ bilis; succi pancreatici, cæterorumque fluidorum parte solvit. Sensim a mixtione secedit immiscibilis omnino facta pars alia bilis spissa, oleosa, flava seu colorans, & velut inutile cum saceribus mixta per anum eliminatur, dum fluidior pars salino-aqua cum chylo in sanguinis oceanum regreditur. Illius decompositionis imaginem suppeditabunt tibi vulgatiora experimenta Chymica, si nemp; prius tentata bilis artificialis formatione cum oleo animali & aquo-salino principio, acida varia super illam effundas, & si prius soluto sapone starkeyano aut alio quocumque, iusleem mediis identer experimentum tentare velis. Sed æquè tunc res succedit in experimentis Cartheuerianis quæ nos etiam post tentata quæ de-bile artificiali dicta sunt, pari cum successu fecimus. In illis autem experimentis quorun viam preiverant plures (n) ante Cartheuerum: « Bilis Cystica bovina, sana ac fatis fluida, instillato oleo vitrioli, » confeſtim coagulatur, pallida fit atque fetens, amaritatem amittit, tandemque » materia valde muccida ad fundam secedit, aqua autem supernatant perfecta redit, » ditur pelluciditas. Cum aquâ forti promptissimè quoque in coagulum densum, » vitidiuſculum, amarissimum abit, quod interiectis paucis diebus Emplastri ac » Resinaris consistentiam cum colore intenſe viridi acquirit. Coagulum quoque inducunt spiritus salis & quæcumque acida reliqua, diversa tamen pro fortiori aut de-biliori acore consistentiae (o) ». Ulteriora si queras experimenta, attende ad ipsiusmet chyli naturam, qui quod proprius ad Lac accedit eo magis, lactis instar, oleorum conſortium respuit, sal verò neutrum recipere debet quin propria mutetur consistentia. Cum lymphâ in venis lacteis reperiundâ facilè immiscetur, sed quam diversa sit illa ab oleis, attendenti patet. Ea datur in illis liquoribus olei pars quæ principi vice in ipsorum compositionem ingreditur, quæque in chylo procedere non valet a fluido spizzo, acri, amaro, colorato, qualis est bilis; sed ab ipsiusmet alimentis ubi pars mucosa sola nutriens hocce principium a prædictis qualitatibus alienum suppeditat. Nec obstat dari animantia in quibus ad ventriculum primariâ fertur bilis,

(i) ibid. cap. 6. p. 433.

(k) Cartheuer. fundam. Mater. Med. Tom. I. fol. 275. Duverney. Cœvres anatom. tom. II. pag. 139.

(l) Regn. de Graaf. lib. cit. cap. 5. p. 420.

(m) ibid. p. 419.

(n) id. Regn. de Graaf. cum aliis ejusq; scholæ fave-
toribus quos citat. & adversariorum quidam quos inter-
citare subtilias Duverneum, œuvr. Anat. Tom. II. p. 239.
& sive.

(o) Cartheuer. Fundam. Mater. Med. T. I. fol. 275.

Ductu choledoco ad ejus cavitatem vergente qui tunc viginti ad minimum pollicibus distat a Virzungiano ductu intestinum duodenum respiciente (p). Ea enim carnivora sunt animantia quorum ventriculi firmiores parietes , succique digestivi majore vi agent ad trituranda & solvenda corpora duriora , qualia sunt ossa aliorumqueibus vicitant , animalium. In illis ad pütredinem necesse est vergere digestionem , illaque mutationi faverit bilis qua post peractam illam singularem concoctionem in intestina delabitur cum Chylo , ubi decomponenda est succi pancreatici ope , antequam Chylus ad finem duodenii pervenerit , ideoque venas lacteas quorum orificia in sequentibus tantum intestinis patent , offendere potuerit. In Barbis è contrà & Capionibus in ventriculum sese immediatè exonerat succus pancreaticus (q) , quo argumento probatur , juxta alimentorum concoctionis ad acidum aut alkalimum citius ducendæ necessitatem , bilis & succi pancreatici simultaneam aut diversis temporibus peragendam variare mixtionem , cum comportum sit in plerisque aliis animantibus ductus choledoci & pancreatici dispositionem magis a prædicto ordine recedere. In plerisque enim aliis animantibus , unicus aut bifidus aut in tres quandoque ramos divisus ductus Virzungianus vel cum Choledoco ductu coit , vel ad minimam ab illo distantiam fertur (r). Sed quocumque modo variet illarum partium dispositio , vel subiò vel tardiùs sit occursum bilis cum succo pancreatico qui ad prædictorum fluidorum decompositionem utique sufficit , in eumdem finem conspirante ulterius ipsomet Chylo.

I V.

ERGO in intestinis decomponitur bilis , ibique pars oleosa ab aquo-salinâ secedit. Sed ad majorem hujuscè quæstionis elucidationem , nova adhuc argumenta afferre licet , & modò dictis subiungere. Itaque demonstrat Autopsia anatomica bilis spissitudinem majorem esse in intestinis quam in Cystide felicè , quod accidere non potest quin aquosa pars abierit secum trahens , ut ipsi trahere datum est , salinam partem qua in eâ solvitur. Namque continuò cum novam in intestinis lympham accipiat a ductu hepatico , Virzungiano , & ab ipsomet Chylo , ibidem fluidior evaderet si cum illâ liquores prædicti miscibiles essent. Demonstrat etiàm ars Clynica , in quibusdam tantum morborum periodis , ipsâmet agente naturâ , excreni bilem qua quo spissior , eò intensè coloratior & concocta magis est , meliusque positis ponendis omen portendere judicatur. Supponit enim validiores esse vires concoctræ , decompositionem perfectam & vires decomponitum fluidorum optimè se habere relativè ad decompositam bilem , præter alia qua non sunt hujus loci. Quis vidit saponem in aquâ perfectè solutum ? Nonne turbidam illam efficiunt oleosæ partes ? Numquid bilis cum succis digestivis lymphaticis in quibus solvi non valet , cum eisdem penetraret in venas lacteas ? Sed certissimum est quod si totius bilis minima molecula in sanguinis massam regredere tur , eamdem flavo colore inficeret : quod sane probatur exemplo veneni hydrophobicæ cuius guttula , si paucissimos casus excipias , ad lethum inducendum hoc usque sufficit ; ut & morsu vipere folliculum in gingivâ ferentis , veneni guttulâ plenum , qua tot strages citò citius corpori affert. Illa enim ieterum inducit in parte lœsâ , qui sensim serpens in totum fertur corporis habitum. Idem probant subiò & sine prægressâ evidenti dispositione inductæ aurigines , ab iræ impetu , a bilari calculo , a spasmo , ductu Choledoco , ideoque omni ipsius radicum systemati , inducto. Nos uno temporis momento accidisse vidimus aspectu hortendum ieterum in ægo qui duodecim post horas obiit a pulmonum vomicâ quâ

(p) Duverney. loc. cit. pag. 230.

(q) Regn. de Graaf. loc. cit. cap. I. p. 391.

(r) Id. ibid.

jamdiū laborabat. In Sectione cadaveris , bile turgidior erat vesicula fellea , & magnitudo ipsius valde aucta , nec leviusculam potis tuit detegere in hepate labem , aut bilis regressus caufam. Unde penitus omnibus novi illius morbi accendentis , circumstantiis , rūtò concludere pronum nobis fuit , subitaneum icterum a paucissimā bilis quantitate inductum fuisse. Si ergo ab unā ipsius humoris moleculā , omnis flavo colore infici possit sanguinea massa , numne idem accideret , si perpetuò bilis in intestinis misceretur cum Chylo ? Perpetuus & nullā arte exhauriendus fons esset flavedinis , Chylo , sanguini , ceterisque omnibus ab ipso derivatis humoribus inducenda , si simplex fieret bilis cum chylo mixtio & a mixtione alteratio in utriusque humoris solā divisione consistens : tam pronus est chylus ad coloris mutationem ut a spiritu frumenti injectione in venas lacteas rubro colore inficiatur (f) , qui color cum oriatur ab ejusdem spiritu partibus oleosis , nonne bilis oleosa pars eundem æquè immutaret. Observat tamen in Canicidiis , quandō ad detegendas venas lacteas exercentur , sive lac prius ab animali cultro subiiciendo ingeustum fuerit , sive quodecumque aliud alimentum , semper albas reperiri venas lacteas , albumque esse vel paululum ad cinereum colorēm accessisse chylum. Easdēm a candore lacteas aut albas venas , demum unico nomine , *latus* appellavit ipsarum renovator & usus inventor Azellius (e) qui in permultis animantibus , canibus nemp̄ , felibus , vaccis , porcis , equis & præcipue agnis quā lactentibus adhuc , quā herbam paſcentibus sedulo oculo carumdem existentiam perquisivit. In duobus hominibus quorum alter violentā morte , alter verò medias inter crapulas defunctus erat , institutæ ab Heistero obſervationes extrā dubium ponunt in venis lacteis quas in illis sectionibus vidit Cl. Autor , chylum nusquam non repertum fuisse album , quamvis nil prius comedissent illi homines quod albedinem chyli referre potuſſet sine pregressa digefitione (u). Eadem obſervanda ſeſe præbere notat du Verney , quando in ſubitā apoplexiā aut alio mortis genere æquè ſubitō extintis hominibus , poſt paſtum , albas repentes venas ſuper intestina reperiri afferit (x). Chylum albi coloris in venis lacteis obſervavit Academias Petropolitana Cl. Socius qui circā illarum originem indagandam versabatur ; eundem ſemper in cavo intestinorum , flavum reperiit (y). Ex quibus liquet certioribus & a diversis hominibus tentatis experimentis , partem bilis colorantem nullum poſſe cum chylo inire conuercium , & inutilium excrementorum more per feces ſum eliminari ; Cum verò de parte falino-lymphatica non par sit ratio , liquet e contrā illam in ſanguinis maſſam remeare.

V.

EX prædictis melius innotescit chylificationis opus & bilis uſus multiplicies , atque ipsius agendi modus , quam ex ſolitā apud Physiologos conſideratione. Hinc enim diſcimus quānam bilis partes chylum perfectiorem , reddere valent , quānam ab illo rejiciantur. Si verò ad ipsiusmet bilis actionem attendamus , ex perfectius notā oleofæ partis cum chylo immixtione , facile patet illam reverā effe illius humoris partem cuius expulſione ſanguis a partibus excrementiis liberatur ; illam effe ſolam quā canalis intestinalis lubricatur , quæ

(f) Duvernoy. Acta Acad. Petropol. Tom. I. ar. 1726. pag. 269.

(x) Vide de lactibus ſive lacteis venis . &c. Dift. Gasp. Azellii Cremon. Med. Anat. Lugg. Batav. apud Joan. Maire. an. 1640. in 4°. & ſpecialiam ejusd. lib. cap. 9. fol. 30.

(u) Compend. Anat. ad fin. not. 13-14. p. 245. ſeo. & ejusd. lib. Tab. 2. fig. 8.

(x) Œuvres anatom. Tom. I. pag. 198.

(y) Duvetnoy. loc. cit.

Puere cogit fecum alvinarum inutile pondus, & secessum movet, non irritando
 sed demulcendo. Ipsi datum est oblinire cavitatem intestinorum, illam munire
 contrà inducendam ab acrioribus fecibus irritationem & feces ipsas diluere, ast
 mechanicâ non solvente actione. Non enim agit tamquam menstruum aut sapo,
 sed tamquam diluens, humectans, obliniens, vulgaris olei instar. Nec tam
 quam clysterium saponaceum sed oleosum intestinorum siccitati medetur. Ex
 consideratione partis salino-aquosæ facilè patet quare ab illius miscelâ fluidior
 fiat chylus, & quomodo ab eadem causâ perfectior evadat. Facilè degetur
 Genesis salis ammoniacalis in sanguine reperiundi. Neque idcirco negabimus
 alios existere salis illius fontes. Ipsi enim laboratorium in ipsomet vasorum
 tractu cum quibusdam authoribus, aut in vasis chemicis quorum ope cum aliis
 principiis educitur, aequo nō fingere juvat, utique quantum par est, opinioni
 faventes. Sed evidentem entis illius formationem jam indicavimus quando de
 bilis decompositione, ejusque partis aquoso-salinae unione cum reperiundis in
 duodenî tractu acidis, superius allocuti sumus. Perspicatius explicari poterit
 acidorum in bilem actio. Ea enim effervescentis & efftenacæ bilis turgescentiam
 minuunt, aut potius acorem corrugant; succo pancreatico aut minus quam
 par est, acido, aut aquoso nimis, aut quando parior ejus est copia, sup
 perias ferunt, dum in partem bilis alkalinam agunt, tamque in novam innocui
 salis speciem immutant. Hinc etiam ratio patet cur bilis in os regressus, aut
 ructus biliosi signa sint perpetua inceptra putredinis. Ne dicam attra bilis origi
 nem ex praedicto fonte duxisse Graefium, sed cum ipse bilis decompositionem
 ipsiusque effectus præter-vidisset, & proinde partem colorantem bilis cum chylo
 misceret, cum aliis autoribus perhiberet, non mirum si hujuscem phenomeni
 aliorumque plurimorum explicatio, apud illum manca, & jejuna omnino
 foret. Cum igitur à praedictâ bilis decompositione dilucidius pateant omnia quæ
 ad illius humoris in corpore effectus spectant; ne quis objiciat non magni mo
 menti rationibus aut forte minus firmis experimentis inniti nostram opinionem,
 non magnam concedendam esse fidem Regnero de Graaf, tum ob experimen
 torum qua de succo pancreatico instituit, difficultatem, tūm quia scholæ Sil
 vianæ præconceptis opinionibus nimis addicetus, ejusdem scholæ paradoxa suis
 experimentis firmare annis effe videtur, eaque vidisse potius quæ in mente
 erant quam oculis subiecta. Sed nonne vanæ potius erunt illæ objections quoque
 cum eisdem cautelis instituta eadem aut nova experimenta, aliquid con
 trarium retulisse visa fuerint? Fidem interdum meretur ille qui sedulus aliundè
 & doctissimus in anatomicis inqagator, super res anatomicas experimenta tenta
 vit, qui tametsi timere posset ne adverso unico experimento totum corrueret
 opus, bonâ fide confessus est succum pancreaticum varias qualitates interdum
 habere, quæ tamen ab aciditate cum non discent, potius nostram assertiōnem
 probant quæ contradicunt. Omne inventum, ni fortius oriatur, prius para
 doxum est, sed error desinit ubi calculus institutus ad illud probandum, recte
 successit. Hinc ad præconceptam silvianorum opinionem minus attendendum
 quam ad experimenta qua si veritatem illos prius mente attigisse probent, ma
 xima laus est & ingenii præconium. Fama fert Silvium Deleboe in praxi me
 dicâ felicissimum ideo fuisse quia theoretica figura non sequebatur. Sed illud
 nec illum protulisse memini, nec quamvis verum esset, opinionis nostræ hoc au
 xilio vir gentis vim minueret. Acidorum enim in primis viis existentium alios
 àndicavimus fontes, quando ad digestionis finem, ipsamet alimenta aciditatem

§

acquirere afferentes ; non certiorem sanè sed majorem acidorum copiam in præexistentibus aliis primarum viarum recrumentiis succis quæsivimus. Quæ cum principiis Chemicis, apposita observatione, phænomenisque naturalibus & præter naturalibus si recte congruere possint, licet tandem sic concludere.

Ergo sit decompositio Biliis in Inteflinis.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

*M. Alexander - Dionysius
DIENERT.*

*M. Jacobus - Ludovicus
ALLEAUME, Milita-
rium Nosocomiorum ad
Regis Exercitum nuper
Medicus.*

*M. Ludovicus - Guillelmus
LE MONNIER, Consi-
liarius Medicus Regis
ordinarius Primarius,
Regiarum Parisiensis,
Londinensis ac Beroli-
nensis Academiarum So-
cius & in Horto Regio
Botanices Professor ac
Demonstrator,*

*M. Carolus - Geille de
SAINT - LEGER,
Eques, Consiliarius Me-
dicus Regis ordinarius,
primi ordinis & totius
Equestris agminis in
exercitu Medicus prima-
rius.*

*M. Claudius - Franciscus
GRANDCLAS, Eques
Stanislai I. Poloniarum
Regis, olim Consiliarius
Medicus & Regiorum
Exercituum à Consiliis
Medicis.*

*M. Exuperius - Josephus
BERTIN, Supremi Va-
lachiae & Moldaviae
Principis Medicus, an-
tiquus Regis Exercituum
& Castrorum Medicus
Primarius, nec non &
Regiæ Scientiarum Aca-
demia.*

*M. Antonius GARNIER,
Anatomæ & artis obste-
tricæ in gratiam Matro-
narum Professor.*

*M. Joannes - Franciscus-
Clemens MORAND,
Castrorum & Exercituum
Regis nuper Medicus
nunc in Regiæ invalido-
rum Domo, Coadjutor
Medici renunciatus, &
Regiæ Scientiarum Aca-
demia Parisiensi, nec-
non Academiarum Stoc-
holmiae, Matriti, Flo-
rentiae, Rhothomagi,
Lugduni Socio, Regii
Medicorum Nanceiano-
rum Collegii Socius ho-
norarius, illius itidem,
quod est Leodi afferor
honorarius.*

M. Carolus DIONIS.

Proponebat Parisis BARTHOLOMÆUS-PETRUS DE LA NOUE, Parisinus;
Eques, in supremo Senatu Parisiensi Paronus, necnon Saluberrimæ Facultatis
Medicinæ Parisiensis Baccalaureus. A. R. S. H. 1768. A SEXTA AD MERIDIEM.